

Jaar ABC – Hoogfeest van de geboorte van Johannes de Doper – 24 juni 2021

“Vanaf de schoot mijner moeder heeft Hij mijn naam genoemd.” (Jesaja 49,1)

Inleiding

Sint Jan de Doper is precies een half jaar ouder dan onze Heer Jezus. Een half jaar voor Kerstmis vieren we de geboorte van de voorloper van de Messias. Hij belichaamt de voorbereiding op Jezus' komst: bekering. Dat maakt hem blijvend actueel in ons geloofsleven.

Eerste lezing: Jesaja 49, 1-6

‘Vanaf de schoot mijner moeder heeft Hij mijn naam genoemd’. (vs. 1) ‘De Heer vormde mij tot zijn knecht vanaf de moederschoot’. (vs. 5) Sommige mensen kiezen niet zelf uit wat ze later willen worden. Ze zijn voorbestemd. De profeet Jeremia was zo iemand. ‘Voordat Ik u in de moederschoot vormde, koos Ik u uit.’ (Jeremia 1,5) En Mozes was in de wieg gelegd om het volk Israël te bevrijden. St. Jan de Doper was ook voorbestemd. Toen de Moeder van God zijn moeder Elisabeth begroette, sprong hij op in zijn moederschoot, van blijdschap. Toen aanvaardde hij zijn missie al. En wij, gewone mensen? In de antwoordpsalm (139) bezingen we dat God ons in de moederschoot heeft gevormd. Ook met ieder van ons heeft God een plan! Vaak richten we ons op wat ‘men’ belangrijk vindt. We jagen half onbewuste dromen en ambities na. Zo raken we in een levenspositie verstrikt die niet werkelijk bij ons past. We ontdekken Gods plan nogal laat. In die zin zijn we bijna allemaal ‘late roepingen’. Eigenlijk niet laat geroepen, maar laat gehoorzaamd.

Gebed: ‘Laat heb ik U liefgehad, God’. (St. Augustinus)

Vraag: Bent u een ‘late roeping’?

Tweede lezing: Handelingen 13, 22-26

In deze preek schetst St. Paulus in grote lijnen de weg die God met Israël gegaan is. Mijlpalen zijn: Egypte, Samuël, David... én Johannes de Doper. De Verlosser komt niet uit de lucht vallen. Er gaat een lange voorgeschiedenis aan vooraf. Johannes sluit deze voorgeschiedenis af met een dubbele punt: let op, nu komt Hij! Het ‘doopsel van bekering’ is zijn handelsmerk. Soms moet je niet verder aanmodderen, maar domweg terugkeren: be-keren. Terug naar wat je geweten het *eerst* zei; voordat je begon te zondigen en te redeneren.

Gebed: God, geef me de moed tot bekering.

Vraag: Wanneer heb ik me voor het laatst bekeerd?

Evangelie: Lucas 1, 57-66 en 80

‘Maar er is in uw familie niemand die zo heet’, werpen de omwonenden tegen als het kindje Johannes blijkt te heten. Vernoemen was blijkbaar de norm. In het vernoemen geef je de verbondenheid weer met de voorgaande geslachten. Tegenwoordig is vernoemen zeldzaam aan het worden. Modenamen beheersen de top tien. Daarmee gaat iets moois verloren. Vluchtige mode neemt de plaats in van traditie. Het is een vorm van ontworteling. Niettemin krijgt Johannes een nieuwe naam. Niet gedictieerd door de mode maar door God zelf. Johannes: ‘de Heer is genadig’. Deze naam wortelt niet in de familietraditie, maar nog dieper: in Gods wezen. Genade is Gods antwoord op een vastgelopen situatie. Juist omdat God genadig is, zal Johannes de zonde eerlijk aanwijzen als ‘donderpredikant’. Zo komt er ruimte voor een werkelijk nieuw begin.

Gebed: Heer, doe uw aangezicht genadig over ons lichten.

Vraag: Welk verhaal zit er aan jouw naam vast?